

GRADOVI I JGP U 21. VIJEKU

Prof. dr Ibraim Jusufrić

Kada društvo raste dolazi i do rasta javnog transporta kao podrške razvoju ekonomije i poboljšanju kvaliteta života u gradovima. Sa obogaćenim shvaćanjima o ulozi i značaju javnog gradskog prevoza putnika (JGPP), transportni sistemi će rasti unutar zajednice i javni prevoz učiniti mnogo efikasnijim.

Stoga će se usluge javnog prevoza suočiti sa mnogim izazovima u budućnosti jer se očekuje da će gradski prevoz imati glavnu ulogu u mobilnosti u 21. vijeku. To će uticati na svakoga, uključujući i ljude koji danas sebe ne smatraju korisnicima javnog prevoza.

Razlog je veoma jednostavan. Mnogi gradovi širom svijeta dostižu vrhunac kapaciteta prihvata privatnih automobila, tako da efekti zagušenja i zagađenja postaju glavni problem za sve.

Samo ona preduzeća JGPP-a koja kontinuirano poboljšavaju svoje sposobnosti I ostale performanse mogu da očuvaju svoje učešće u prevozu aputnika, pa čak I poprave ulažući napore da kvalitetom I konkurentnošću mijenjaju način poslovanja prije nego što se promijene dešavanja u okruženju.

Mnoge zemlje, kao i Bosna i Hercegovina, nalaze se u periodu tranzicije ka tržišnoj privredi, privatnoj svojini i kapitalističkim standardima poslovanja. U takvim uslovima posluju i preduzeća javnog gradskog saobraćaja gdje novi koncept kvaliteta prevoza postaje odlučujući faktor za obezjeđenje povećanja broja prevezenih putnika uz istovremeno snižavanje ukupnih troškova eksploatacije

Danas živimo u vremenu u kojem dominira slobodno tržište u prevozu putnika sa međunarodnom konkurencijom, privatna svojina i profit kao vrijednost motivacije.

S obzirom da se u raznim zemljama veoma različito gleda na važnost životne sredine, a ekološki uticaj na zajednicu, uključujući poremećaj gradskog života, je od velikog značaja pri izboru vidova javnog gradskog prevoza. Za potrebe procesa izbora vida prevoza, jedan system ne bi trebalo odbaciti iz ekoloških razloga, izuzev ako nije granični slučaj među mogućim rješenjima odabranim za detaljnu studiju podobnosti.